

Värmdö

Tony Catalhöyük elskede ikke sit job, men det var okay. Han drømte egentlig om at komme ind til politiet. To gange var han dumpet til optagelsesprøverne. Men det var en fejl. Han havde perfekt syn og hørelse og klarede de fysiske prøver så let som en leg. At slæbe en dukke på firs kilo hen over linoleumsgulvet foran antagelsesudvalget havde bare været sjovt. Han led heller ikke af nogle blacklistede sygdomme, havde tilstrækkeligt gode karakterer og en ren straffeattest. Han havde ikke engang prøvet stoffer, selv om mange af hans venner i skolens afgangsklasser og på gymnasiet havde syntes, at det endda var mere interessant at ryge sig skæve end at score nogle kys.

Det var i psykologtestene, det var gået skævt. De sagde, at der var risiko for, at han ikke i tilstrækkelig grad ville bidrage til sin egen og andres udvikling, at han ikke så sig selv som en del af helheden. De påstod, at man kunne opfatte ham som en solospiller. Da han ringede til rekrutteringskontoret, fik han en i røret, der snakkede automatsnak i én lang smøre: hun gentog de samme ord som i afgørelsen igen og igen. Tony blev ved, pressede på. Han sagde: "Hvis du ikke giver mig en ordentlig grund, eksploderer jeg fandeme i hovedet på jer." Til sidst sagde registreringskvinden: "Ud over det, jeg allerede har sagt, kan jeg tilføje, at du virker, som om du har alvorlige samarbejdsproblemer."

Det var det rene *bullshit*. Tony havde trænet holdsport halvdelen af sit liv, indtil han startede med submission wrestling. Selvfølgelig kunne han indgå i et team, fungere i en gruppe. Men de der forbandede psykologkællinger, der stod for prøverne og interviewene, ville af en eller anden grund ikke lade ham begynde på politiskolen. De ville ikke have ham til at hjælpe til.

Han kunne blot gisne om hvorfor.

Himlen begyndte at lysne, men skoven til begge sider var stadig mørk. Han kørte et godt stykke over hastighedsbegrænsningen, men hans chefer plejede at opfordre til at køre stærkt, i hvert fald om natten, selv om man aldrig ville kunne få dem til at indrømme det officielt. "Vi kan jo ikke ligge og dovne den ude på vejene", sagde de. "Vi skal være på alarmcentralen eller ude hos kunderne, hvor vi gør nytte. Og folk værdsætter, at vi er hos dem hurtigt, selv om vi mest er pedeller i uniform."

Tony hadede den benævnelse: pedeller i uniform. Han var ikke nogen pedel, han var der for at bekæmpe rosset, præcis som den politimand, han havde tænkt sig at blive en dag.

Alarmen var registreret for cirka femten minutter siden fra et hus i skoven et stykke uden for Ängsvik, på den nordlige del af Värmdö – den drejede sig om en strømafbrydelse, hvor strømmen var blevet slået til igen efter et par minutter. Der var ingen trafik på vejen, og ifølge Robin, en af hans makkere, var fotofælderne slukkede på den her strækning. Desuden havde Tony kørt her mange gange, og gps'en guidede ham fint.

Ved et hus drejede han af til højre ind på en mindre vej uden at sætte farten ned. Her havde han til gengæld aldrig været før, men på den anden side var faren for at møde en modkørende så godt som ikkeeksisterende. Ifølge kortet lå der dårligt nok nogen bebyggelse på denne strækning.

Nu var der kun fire hundrede meter op til huset. Skoven stod som en mørk mur langs vejen. Han kunne skimte noget i grøften bag et stort buskads længere fremme. En bil: der stod en bil, tilsyneladende parkeret på højre side. Måske burde han standse og se, om der var sket noget? Men nej, alarmen skulle tjekkes inden for femogtyve minutter uanset vejrforhold og hvor huset lå, det sagde kundegarantien.

Gruset på gårdspladsen knasede, da han rullede ind. Det rødmalede hus med hvide karme mindede om fodboldlejren, han havde været på, da han var barn. De to første uger af sommerferien havde han og hans bror, fem somre i træk, været på Vaddö i den nordlige skærgård, spillet bold og sovet i røde træhuse. De kom fra Fisksätra, og deres forældre havde ikke været meget for at bevæge sig væk derfra. Det var faktisk en af grundene til, at han ikke havde noget imod at arbejde på Värmdö: når de tyverisikrede sommerhuse skulle kontrolleres efter en alarm, som i

halvfems procent af alle tilfælde var falsk alarm, fik han tit den samme nice fornemmelse som i de somre på fodboldlejren.

Der var en carport længere inde på grunden, men han kunne ikke se nogen bil i den.

Der var ikke gået nogen alarm i gang. Tony tænkte, at ejeren havde slået den fra, det var det almindelige. De havde også foretaget en kontrolopringning fra alarmcentralen, uden at nogen havde svaret, men det var heller ikke ualmindeligt. Den her slags alarmer skyldtes for det meste en strømafbrydelse, og når det skete midt om natten, plejede kunderne bare at lægge sig til at sove igen.

Men på en eller anden måde var der for stille her, alt for stille. Som om alting holdt vejret og ventede på ham. Han fik en dårlig vibe. Han tog sin mobiltelefon frem og tastede kundens nummer igen. Han kom igennem, men der var ingen, der tog den.

Fordøren var malet gul og havde et lille vindue foroven. Der så helt mørkt ud indenfor. Tony trykkede længe på ringeklokken og hørte lyden af en blød ringetone.

På fortrappen stod et par støvler og en stol med nogle hynder, der sikkert skulle ligge i en båd eller nogle havemøbler, når vejret blev bedre.

Der var ikke nogen, der lukkede op, han ringede på igen. Denne gang holdt han ringeklokken inde endnu længere.

Han vidste, hvad der gjaldt i de her situationer: SP, standardproceduren, skulle følges. Besigtigelse af bygningen udefra, kontrol af standardomstændigheder. Dokumentation. Tilbagerapportering til alarmcentralen.

Mærkelige biler, indbrudsværktøj smidt i det våde græs, ødelagte elskabe. Opbrudte døre, mudrede fodspor på terrassen, smadrede vinduer.

Det var sådan nogle ting, han skulle kigge efter.

Hans blik faldt på en typisk kilde til fejlmelding – et af vinduerne i underetagen stod på klem. Det skyldtes ofte, at kunden havde glemt at lukke det, så det blæste op. Der var bare det, at her var alarmen jo gået på grund af strømafbrydelse, ikke fordi et vindue var gået op.

Tony gik hen til vinduet, græsset var halvhøjt, og hans combatstøvler

blev våde, men det gjorde ingenting, de kunne klare det meste.

Rummet indenfor var mørkt.

Da han stillede sig på tæer for at kigge ind, opdagede han, at der var skåret et cirkelrundt hul i to-lagsruden i begge fløje af vinduet. Det var en klassisk, men ganske avanceret indbrudsteknik, som han kun havde set et par gange før. Formodentlig var der brugt en sugekop, som man havde skåret rundt om med en glasskærer for så simpelthen at løfte de cirkelrunde stykker ud, stikke hånden ind og åbne vindueshaspen.

Det her var tydeligvis ikke en falsk alarm. Grunden til, at der var gået en alarmmelding ind på centralen, var sandsynligvis, at nogen havde forsøgt at kappe strømmen for at slukke for sensorerne inde i huset, men den her kunde havde en såkaldt sabotagealarm. Det var netop sådan her, det var meningen, at den skulle fungere. Tony mærkede pulsen stige.

Han gik nogle meter væk fra huset, ringede til centralen igen og fortalte, hvad han havde opdaget – det drejede sig definitivt om et indbrud.

“Igangværende eller afsluttet?” spurgte Robin, der var på vagt inde på alarmcentralen i nat.

“Det ved jeg ikke. Der kan jo godt være nogen derinde, der stadig er i gang med at tømme huset.”

“Det er klart. Er kunden hjemme?”

“Aner det ikke, har ikke fået noget svar, selv om jeg har ringet på igen og igen som en anden stalker.”

Tony satte mobiltelefonen i hylsteret og gik rundt om huset, op mod fordøren.

De fik flere og flere indbrudsalarmer, hvor folk faktisk var hjemme. For det meste brød gerningsmændene ind på overetagen, hvor de fleste ikke havde sensorer. Udspekulerede, listige parasitter. De stakels kunder havde ikke fortjent det.

Tony bestemte sig for at sætte en stopper for det her pis, hvis det stadig var i gang.

Han kiggede på fordøren igen. Nu tog han i dørhåndtaget og opdagede, at døren ikke var låst.

Han trådte ind i huset.

Frakkerne eller jakkerne, der hang på stumtjeneren i den lille entré, blafrede let, da han åbnede døren, og der lugtede af gammelt træ og åben pejs.

Han fik fumlet sin lommelygte frem. Den lyste på en bylt, der lå på gulvet: det lignede en stor taske.

Til højre førte en trappe op ovenpå. Ligeud kunne han se køkkenet.

Han tog teleskopkniplens frem og holdt den op foran sig. Sort hærdet stål, den længste model: seksogtyve tommer. Under træningen øvede de tit både forsvar og kamp med knippel. Han havde faktisk aldrig haft brug for at anvende den i tjenesten, men havde trukket den i beredskab et par gange over for nogle narkomaner, der var ved at slæbe af sted med en stakkels villaejers hjemmebiograf eller var ved at tømme barskabet. Under alle omstændigheder – en gang skal jo være den første, tænkte han.

Han tog et skridt fremad. Hørte lyden af knust glas. Han bøjede sig ned og lyste, små skår og splinter af glas lå strøet ud over gulvet i entreen.

Køkkenet virkede ryddeligt. Han kunne se det åbne vindue igen, nu inde fra spisekrogen. På væggen hang et stort rundt ur. Det viste kvart over fire.

Husets planløsning var åben, med stuen til højre.

Der var ikke særlig mange møbler.

En lænestol. Et sofabord.

Der lå noget bag sofabordet.

Han gik tættere på.

Det var et menneske.

Tony lyste.

Det var det værste, han nogensinde havde set.

Han mærkede kvalmen som et stød igennem kroppen.

Personens hoved. Der var ikke noget ansigt tilbage: nogen havde skudt knoppen af det her menneske.

Hans opkast ramte gulvtæppet.

Han kiggede ned på gulvet.

Blod over det hele.

Tony skreg og græd i telefonen.

“Rolig nu, jeg kan ikke forstå, hvad du siger”, forsøgte Robin.

“Et mord, for helvede, en massakre. Jeg er helt sikker, han trækker ikke vejret. Send politi, ambulance, det her er det sygeste, jeg har været ude for.”

“Er der nogen andre til stede?”

Tony så sig omkring. Det havde han fortrængt. Den der havde gjort det her, kunne jo være her endnu.

“Jeg kan ikke se nogen, skal jeg gennemsøge huset?”

“Det må du selv afgøre. Så du noget mærkeligt udenfor?”

“Nej, egentlig ikke.”

“Så du noget mærkeligt på vej op til huset?”

Han løb tilbage ud på trappen foran huset. Han havde næsten glemt det – men Robins spørgsmål mindede ham om det.

“Hvad laver du, Tony? Hvad sker der?”

Længere nede ad vejen, han var kommet ad.

“Fuck, Robin, der stod en bil i grøften, som jeg så, da jeg kørte herop.”

Han begyndte at småløbe.

“Jeg ringer til politiet, men hold din telefon åben”, sagde Robin, og Tony kunne høre, hvordan han begyndte at snakke med 112 på en anden linje.

Det gik bedre nu, ude i den friske luft. Han forsøgte at slippe det, han havde set inde i huset, det måtte de rigtige politifolk tage sig af, lige nu var han glad for, at han ikke var en af dem.

En pedel i uniform.

I det svage morgenlys så den mørkeblå bil næsten ud, som om den var ved at bore sig ned i jorden ved siden af busken. Da han løftede buskadsæt væk, kunne han se, at halvdelen af fronten var trykket helt ind. Bilen måtte være skredet mindst femten meter nede i grøften.

Tony kunne se, hvordan jorden var pløjet op i dens spor. Granerne i baggrunden var stadig mørke. Busken havde skjult, hvor smadret den var, da han var kørt forbi før.

Han gik hen til den. Nu med kniplen i hånden igen.

Det så ud, som om der steg røg op fra motorhjelmene, eller også var det bare støv, der hvirvlede rundt i lommelygtens skær.

Han trampede ned i mudderet og var nødt til at gribe fat i det tynde græs for ikke at miste balancen.

Det var en Volvo, en V60.

Han prøvede at se, om der sad nogen i den, men det var svært.

Han gik hen til bilen og kiggede ind fra siden.

Nu kunne han se. På førersædet sad der et menneske, foroverbøjet.

“Hallo?”

Personen rørte sig ikke.

Forruden var trykket ind, og de tusinde revner i glasset mindede om is, men den var ikke splintret.

Tony bøjede sig ned og åbnede bildøren. Airbaggen var blevet udløst.

Det så ud til at være en yngre mand, måske i tyverne, lyst hår.

Den punkterede airbag lignede en hvid plasticpose, som en eller anden havde lagt hen over rattet.

Bevidstløs, eller død.

Tony rørte ved mandens arm med spidsen af kniplen.

Ingen reaktion.

DEL 1

Maj

Æd lort.

Nikola havde været tvunget til at tage imod lort så længe nu.

Et år havde han siddet her.

Men snart var det slut. I morgen: sidste dag. Gudskelov – han var næsten parat til at begynde at gå med morfar Bojan i kirke.

Han var nitten. Sverige var et sygt land – her kunne man blive anbragt, selv om man var myndig. Men det var hans *majkas* skyld. Linda – the never ending plagemor. Hun havde truet med at smide ham ud, at cutte forbindelsen. Og endnu værre: hun havde truet med Teddy. I virkeligheden: det sidstnævnte var det eneste, der havde ramt Nikola – risikoen for at Teddy ville blive for skuffet. Han elskede Teddy mere end den mest friske portionssnus i butikken, mere end alle spliffer i hele verden, nogle gange endda mere end gutterne. De drenge han var vokset op sammen med, hans brødre.

Teddy: hans morbror.

Teddy: hans idol. Et ikon. Et forbillede. Han kendte kun ét menneske, som kunne sammenlignes med Teddy – Isak.

Alligevel var det ikke nok. Skænderierne og samfundstjenestetimerne blev for mange. Bøderne for store. Al jammeren fra socialkontoret for højlydt. Linda ville have, at han skulle anbringes. Hun ville, at hendes egen søn skulle anbringes på et stoffrit, hav-det-sjovt-frit, helt babefrit behandlingshjem.

Så det var der, han havde tilbragt det seneste år. Spillersboda Døgninstitution.

Behandling skal iværksættes, hvis den unge udsætter sit helbred eller sin udvikling for en udtalt risiko for at tage skade gennem misbrug af euforiserende stoffer, kriminalitet eller andre former for socialt afvigende adfærd.

Fuck socialforvaltningen og deres servicelov: han havde hørt den der paragraf fjorten millioner af gange nu.

Den havde stadig nul værdi.

Hvert andet minut: samme tanke kværnede i hans hoved. Som et sønderspillet hit af en eller anden træt house-dj. Omkvædet på rewind: *Forbandede mor. Forbandede mor. Forbandede mor.*

“Jeg har forsøgt at gøre alt for dig, Nikola”, plejede hun at sige, når han kom hjem på weekend. “Måske var det gået anderledes, hvis du havde haft en nærværende far.”

“Men jeg har jo haft Teddy.”

Mor rystede på hovedet: “Synes du? Din morbror har siddet inde otte af de seneste ni år. Er det at være nærværende?”

Nikola sad bagerst i klasseværelset. Som sædvanligt. Han åd l-o-r-t. De prøvede virkelig at jorde ham.

Indimellem kom der en ny sætning ind i omkvædet: *Fucking Sandra. Fucking Sandra. Fucking bitch Sandra.*

Sandra var hans såkaldte uddannelsesvejleder. Hun snakkede om jobansøgninger. Du er nødt til at kunne præsentere dig godt, skrive et personligt brev, slikke deres røv. Nikola havde svært ved at forstå det vigtige i al den snak: han havde valgt en erhvervsfaglig studieretning, netop fordi han ikke gad snakke. Og desuden havde han ingen som helst planer om et otte til fire-liv, ikke engang et sort arbejde som håndværker. Der fandtes betydeligt hurtigere veje til flouse. Det vidste han af egen erfaring. De ting de lavede for Yusuf, gav afkast med det samme.

En minisamtalegruppe: kun Nikola og fem andre fyre en gang om ugen. Resten af tiden forventede de, at han mødte op på en praktikplads, som de havde skaffet i Åkersberga: George Samuels El-Service. George var fin nok, men Nikola orkede bare ikke.

Ifølge Spillersbodas forstander og hans mor var det åbenbart godt for ham med nogle timers gruppeundervisning ved siden af praktikpladsen.

“Det forøger dine muligheder for koncentration. Du får måske ikke bestået i svensk, men det er under alle omstændigheder godt at kunne læse ordentligt.” De vrøvlede værre end spritterne på parkbænkene i Ronna.

Selvfølgelig kunne han læse. Hans morfar var for fanden det vildeste bogmenneske: læsegeniet fra Beograd. Havde lært Nikola litterær

bogstavmagi, da han var seks, siddet ved hans seng og gennempløjet gamle herlige ting. *Skatteøen, En verdensomsejling under havet, Den hemmelighedsfulde ø.*

Nikola ville glide under radaren, flyde som olie på vandet. Han ville være en skygge, leve sit liv, som det passede ham. Ikke buret inde i et klasseværelse. Ikke styret af nogle åndssvage bogstavkombinationer.

Men som sagt: snart var det tid. Hans tolv måneder i kedsomhedens triste røvhul var snart forbi.

Livet ville igen få mening.

Livet ville blive Livet: ting var allerede begyndt at ske. De vidste, at han var på vej. Yusuf havde givet lyd og havde spurgt, om Nikola kunne være med til et job om nogle dage.

Et vagtjob. Men ikke et eller andet lille springerjob: det var en forhandling. Deres egen domstol. En rettergang mellem stridende fraktioner i Södertälje.

Og Isak skulle være dommer. Det var ham, der skulle afgøre sagen – i stedet for det system, der havde valgt at spærre Nicko inde her.

Altså Isak, ligesom. Det var et trin opad.

Alligevel havde Nicko ikke sagt ja endnu.

Stockholms Politikreds

Afhøring af Mats Emanuelsson, 10. december 2010

Afhøringsleder: Joakim Sundén

Sted: Kronoberg Arrest

Tid: 14.05-14.11

AFHØRING

Udskrift af dialogafhøring

JS: Det kommer til at foregå på den måde, at jeg optager, hvad der bliver sagt.

ME: Okay.

JS: Vi befinder os i afhøringslokalet, i Kronoberg Arrest, og det er den 10. december 2010, og sammen med mig har jeg mistænkte Mats Emanuelsson, 44 år. Det stemmer, ikke sandt?

ME: Ja.

JS: Og du er med på, at denne afhøring afholdes uden advokat?

ME: Øh, hvad indebærer det?

JS: Ingen mærkværdigheder. Du kommer meget hurtigere herfra, hvis vi slipper for at skulle kontakte byretten, som så skal have fat i en advokat, som så skal have tid til at komme herover. Lad mig sige det sådan her, hvis du skal have en advokat, så kan jeg ikke love, at den her afhøring bliver til noget hverken i dag eller i morgen. Og så får du lov at blive siddende her og vente på det.

ME: Men ... jeg får panikangst af at sidde låst inde. Jeg har været kidnappet engang, vidste du det?

JS: Nej, det vidste jeg ikke noget om. Hvad skete der?

ME: Bortførelse, de sømmede mig inde i en kasse. Det var for omkring fem år siden. Jeg kan ikke tåle sådan noget her ... Jeg har gået til psykolog på grund af min klaustrofobi, jeg må ud herfra så hurtigt som muligt.

JS: Men så synes jeg, at vi i hvert fald begynder uden advokat, og hvis du så føler, at du vil afbryde, så gør vi det.

ME: Ja, det er vi nødt til. Jeg må væk fra det her sted.

JS: Så vil jeg begynde med at oplyse dig om, hvad du er mistænkt for. Du er altså mistænkt for medhjælp til narkokriminalitet i forgårs i Gamla Stan ved sammen med og efter aftale med Sebastian Petro-

vic, eller Sebbe, som vi mener, at han bliver kaldt, at håndtere en ukendt mængde narkotika. Er du med?

ME: Narkokriminalitet?

JS: Ja, det er, hvad du er mistænkt for.

ME: Er du sikker?

JS: Helt sikker? Burde jeg ikke være det?

ME: Er jeg mistænkt for andre ting?

JS: Det kan jeg ikke komme ind på på nuværende tidspunkt. Derimod vil jeg gerne høre, hvordan du forholder dig til denne mistanke.

ME: Jeg har ikke noget med det der at gøre.

JS: Du benægter altså forbrydelsen?

ME: Ja, selvfølgelig.

JS: Så har jeg nogle spørgsmål, jeg gerne vil stille dig.

ME: Okay.

JS: Hvad lavede du egentlig i Gamla Stan?

ME: Ikke noget særligt, jeg var der bare.

JS: Kender du Sebastian Petrovic?

ME: Det har jeg ingen kommentarer til.

JS: Ved du, hvem han er?

ME: Ingen kommentarer. Men er han anholdt?

JS: Du har ingen kommentarer til, hvorvidt du kender ham, men du spørger, om han er anholdt?

ME: Ja.

JS: Så kan jeg fortælle dig, eftersom det alligevel ville blive kendt, hvis han skal varetægtsfængsles, at han endnu ikke er pågrebet, han er på fri fod. Men jeg har flere spørgsmål til dig.

ME: Okay.

JS: Er Range Roveren med registreringsnummer MGF 445 din?

ME: Det har jeg ingen kommentarer til.

JS: Ved du, hvem Sebbe mødtes med i Gamla Stan?

ME: Ingen kommentarer.

JS: Ved du, hvad hans ærinde var der?

ME: Ingen kommentarer.

JS: Du har ingen kommentarer til noget som helst?

ME: Nej, faktisk ikke. Som jeg sagde, jeg har ikke noget med det der at gøre. Jeg ved ikke, hvorfor jeg sidder her. Jeg skal bare ud herfra, mit hoved er ved at sprænges ...

JS: Du var indblandet i hændelsen i forgårs.

ME: Jeg ved ingenting. Det der er ikke min verden, narkokriminalitet ...

JS: Nej, det kan jeg forstå. Jeg er også lidt forundret, hvis jeg skal være helt ærlig. Vi skal måske gøre det her på en anden måde så.

Vent her, jeg slukker for båndoptageren, så kan vi tage en lille pause.

Afhøringen afsluttet kl. 14.11.

PROMEMORIA 1

Udskrift af dialog

JS: Båndoptageren er slukket, så nu er det ikke længere nogen formel afhøring. Jeg kalder det her for en samtale. Det er kun mellem dig og mig.

M: Hvad betyder det?

JS: Det betyder, at vi kan være friere med, hvad vi siger til hinanden. Jeg afrapporterer ikke det her til nogen, hvis du ikke vil. Og Mats, lad mig sige det ligeud, jeg har tjekket lidt op på dig. Du har to børn, du har haft et helt almindeligt job, og det er rigtig nok, at du blev kidnappet for nogle år siden, det må have været forfærdeligt. Du skal ikke sidde sådan et sted her.

M: Kan du så ikke bare slippe mig fri? Jeg har snart siddet her i to dage. Jeg er traumatiseret i forvejen. Jeg har oplevet for meget lort. Vil du ikke nok, jeg beder dig! Jeg får det rigtig dårligt herinde.

JS: Men du må forstå, at det her drejer sig om narkokriminalitet. Vi har brugt hemmelige pressionsmidler mod visse personer i den her efterforskning, ikke mod dig, men mod andre.

M: Hvad betyder det?

JS: Hemmelig rumaflytning, telefonaflytning, overvågning. Vi har solide beviser. Du vil blive dømt for det her, det kan jeg sige med sikkerhed. Du får mindst ti år på anstalt. Og jeg tror heller ikke, at et fængsel er det rette sted for dig.

M: Altså ... (lyd af gråd) ... jeg kan ikke sidde her ... det har stået på i flere år.

JS: Først havner du et antal år i Kumla, Sveriges tungeste anstalt, og du ved jo selv, hvad der sker med sådan nogle som dig, der er ikke sjovt for følsomme sjæle ...

M: Men ... men ... (uhørligt).

JS: Jeg forstår. Det kan ikke have været let, det her. Vent lidt, så skal jeg hente nogle servietter.

M: (uhørligt).

JS: Værsgo.

M: Tak ... (lyd af snøften).

JS: Jeg forstår godt, at det føles hårdt, men jeg er en tydelighedens mand; jeg siger det, som det er. Jeg har et tilbud til dig. Det er lidt uden for boksen, men jeg synes som sagt ikke, du passer ind her.

M: Vær sød bare at fortælle. Jeg vil gøre hvad som helst.

JS: Det er helt enkelt. Vi har forstået, at du har haft omfattende kontakt med visse personer, som vi er interesserede i, det har vi både set og hørt, hvis jeg nu siger det sådan. Så jeg vil vide alt om dem, jeg vil vide alt, hvad I har haft gang i. Og hvis du kan hjælpe mig med det, så lover jeg, at jeg holder det på det her niveau. Uden for afhøringer, uden for optagelser, anklager og advokater. Dit navn vil ikke fremgå nogen steder. Og så kan jeg også hjælpe dig til gengæld.

M: Bliver jeg løsladt?

JS: Hvis du går med på det her, så løslader jeg dig og vil ikke gå videre med sagen mod dig. Vi laver en deal, du og jeg, forstår du, hvad jeg mener?

M: Jeg ved ikke ...

JS: Tænk over det. Overvej de forskellige alternativer. Otte, ti år i Kumla kontra at snakke med mig nogle timer.

M: Det kan blive mærkeligt ... det er farligt. Tro mig, jeg har set meget.

JS: Ja, det havde jeg en fornemmelse af. Men du er ikke del af rosset, du er normal. Og hvis du går med på mit forslag, så er det nødt til at være din beslutning. Jeg kan aldrig tvinge dig til at samarbejde. Men jeg kan sørge for de garantier, du har brug for.

M: Men mine børn?

JS: Altså, jeg kommer kun til at bruge det, du siger, som grundlag for den videre efterforskning, du vil ikke på noget tidspunkt være nødt til at vidne eller optræde med navns nævnelse på nogen måde. Du får et alias, "Marina", som kun jeg kender til. Hundrede procent hemmeligstemplet. Du har ingen grund til bekymring hverken for dig selv eller for dine børn. Men lad os tage en pause, jeg går ud lidt, så kan du lige tænke over det.

M: Ja, måske.

JS: Godt. Men glem ikke, Kumla, ti år mindst. Eller nogle timers enkle samtaler med mig.

2

De havde alle siddet og snakket i de velourbetrukne lænestole og sofaer. Emelie kendte nogle af juristerne fra tidligere, nogle havde hun læst med, andre havde hun mødt til Advokatsamfundets kurser, en var endda hendes kollega på Leijon.

Men der var en anspændthed neden under det hyggelige. Selvfølgelig: en efter en blev de kaldt ind til eksaminatorerne og censorerne. De havde skullet lægge deres mobiltelefoner i små plasticposer på et bord for enden af gangen. Det eneste der var tilladt, var papir, blyant og mappen med de advokatetiske regler og Advokatnævnets afgørelser.

For nu var det nu: lige om lidt ville hun blive kaldt ind til eksamination. Den mundtlige eksamen der skulle vise, om hun kunne blive advokat eller ej. Alle studier indtil nu havde mere eller mindre været en rejse hen mod dette mål. Tolv år i folkeskolen og gymnasiet med et efterfølgende studieår i Paris – hvor hun ganske vist mest havde festet i Bastille-kvarteret, men også havde lært sig flydende fransk. Bagefter tre et halvt år på jurastudiet indtil kandidateksamen. Og endelig: arbejdet som advokatfuldmægtig i godt tre år i Leijons advokatfirma. I den tid havde hun taget Advokatsamfundets kurser i etik og de branchemæssige regler. Samtidig havde hun samlet alle de referencer, hun ville få brug for. Det var ikke ligefrem, som når man søgte et almindeligt job og anførte sine to yndlingschefer som referencer. Nej, Advokatsamfundet ville have navn og adresse på alle modpartsjurister og dommere, man havde mødt i hele sin karriere, samt en redegørelse for i hvilken sammenhæng det var sket. For Emelie havde det egentlig ikke været alt for omfattende, det var i princippet altid partnere, der gik i skranken i de sager, hun sad med. Men det drejede sig immervæk om over tyve personer. Alle skulle kontaktes af Advokatsamfundet, og alle skulle give deres besyv med, om hun var værdig til at indtræde i deres hellige gemakker.

Og nu i dag: den afsluttende prøve. Klarede hun det her, var resten formaliteter. Så ville hun snart kunne kalde sig advokat.

“Emelie Jansson”, kaldte en stemme ude fra gangen.

Det var hendes tur.

Eksaminator rakte et enkelt stykke A4 med en tekst frem. Nu havde hun tyve minutter til at tænke over opgaveformuleringen og forberede sig til sin præsentation og eksaminators udspørgning. Hun gik ind i et tilstødende lokale med grønt tapet, kun møbleret med et egetræs-skrivebord og en skrivebordsstol. På væggen hang et kobberstik, der forestillede en eller anden gammel domstol. Hun skimmede det første punkt af teksten igennem.

SPØRGSMÅL A

Redegør for de spørgsmål af etisk og professionel natur, der opstår i de situationer, som fremgår af redegørelsen nedenfor.

Den engelske forretningsmand mr. Sheffield har taget kontakt til advokatfirmaet Vipps og bedt om hjælp i forbindelse med erhvervelsen af et ejendomskompleks i Göteborg.

Mr. Sheffield fortæller advokat Mia Martinsson, at han for ca. ti år siden fik hjælp af advokatfirmaet. Det var dengang den tidligere partner Sune Storm, der hjalp ham med en kompliceret sag. Mr. Sheffield siger, “at han faktisk føler sig som firmaets klient og forventer en tilsvarende behandling”.

Efter nogle ugers korrespondance med mr. Sheffield begynder Mia at blive lidt betænkelig med hensyn til, hvem mr. Sheffield egentlig er. Han ønsker ikke nogen som helst bankfinansiering og vil overføre hele købesummen, 220 millioner kroner, til en klientkonto hos advokatfirmaet. Overførslen sker dog ikke fra mr. Sheffield's konto i Storbritannien, men fra et selskab med sæde på de Britiske Jomfruøer.

Emelie understregede nogle ord i opgaveformuleringen og tog regelhæftet frem, men hun lagde det hurtigt fra sig igen. Inden hun begyndte at bladre efter tillægsbestemmelser, måtte hun tænke selv. Indkredse problemstillingerne. De etiske faldgruber.

Burde firmaet og advokaten ikke have foretaget et eller andet baggrundstjek af klienten? Have taget en kopi af hans identitetspapirer, lavet en søgning i firmaets inhabilitetsdatabase? Var mr. Sheffield virke-

lig at betragte som klient, bare fordi han havde været det for ti år siden? Hvornår var der egentlig tale om et klientforhold? Og hvordan var det med finansstilsynets regler for kontrol og forhindring af pengevask?

Hun begyndte at gøre notater på sin blok.

Det bankede på døren: tiden var gået. De tyve minutter var gået hurtigere, end hun havde troet. Hun havde gennemgået spørgsmålene, fire lignende situationer som den med advokat Martinsson og mr. Sheffield. Alle indeholdt forskellige problemområder. Ejerfællesskab, vidnehåndtering, bestyrelsessager. Habilitet.

Eksaminator var en advokat i tresårsalderen med nærmest overdrevent veltrimmet overskæg, og censor, som sikkert var ti år yngre, prøvede at se ud, som om hun var tyve. De var formelt klædt: han i mørkeblåt jakkesæt med slips, hun i bordeauxrød nederdel og jakke.

“Nuvel, lad os begynde med advokat Mia Martinsson. Hvordan bør hun agere?” spurgte eksaminator.

Det var tre uger siden.

Nu sad Emelie på kontoret. Hun burde arbejde, men hendes koncentration var et andet sted. De skulle ringe, hvad øjeblik det skulle være.

Telefonen ringede.

“Hej, det er mor.”

“Hej.”

“Hvordan står det til?”

“Jeg troede, det var en anden, der ringede. Jeg får besked i dag.”

“Om hvad? Noget med arbejdet?”

“Det kan man sige. Om jeg har bestået prøven, og min ansøgning er gået igennem. Om jeg bliver advokat.”

“Nej, men hvor herligt. Tillykke. Får du så lønforhøjelse?”

“Jeg har jo ikke fået svar endnu. Og mere i løn bliver der nok ikke noget af, i det her firma betyder det ikke så meget. At være advokat betyder formelt set mest for dem, der beskæftiger sig med straffesager, så kan de blive beskikket som forsvarer og sådan noget. For mig har det egentlig mest symbolsk betydning. Jeg bliver så at sige flyvefærdig.”

“Jamen, det bliver da alligevel spændende.”

Emelie kunne høre på stemmen, at der var noget galt.

“Hvordan har I det så?”

“Sådan nogenlunde.” Hendes mor talte langsommere. “Jeg har nærmest ikke set far i tre dage.”

“Som før?”

“Ja, som før. Han kommer væltende midt om natten, og den anden dag kom han slet ikke hjem. Kan du ikke komme ned til os i weekenden?”

“*Jer?*”

“Ja, os.”

“Men vil far så være der?”

Der blev stille i røret.

Det var sådan, Emelies verden havde set ud under hele hendes opvækst. Fars perioder med druk. Hun havde ikke helt forstået det, før hun var flyttet hjemmefra, læste på universitetet i Stockholm og virkelig begyndte at tænke. Men hun vidste, hvordan han kunne være. Hvordan hun *selv* kunne være.

Det måtte aldrig slippe ud på Leijons.

Emelie afsluttede samtalen med sin mor. Hun betragtede sig selv i det runde spejl, der hang på reolens endevæg. Hendes mørkeblonde hår var ret med sideskilning og om bag ørerne. Måske havde hun taget lidt for lidt makeup på i dag, faktisk slet ingen, nu hun tænkte over det, men hendes grønne øjne så store ud alligevel. Hun burde virkelig tage ned til Jönköping. Få styr på sin far. Prøve at få ham til at forstå, en gang for alle.

En time senere. Døren gik op, og Josephine tumlede ind. De delte kontor, selv om Phine var senior associate og burde have haft sit eget kontor for længe siden. Måske skulle det tolkes som et negativt tegn for hende.

Men Emelie kunne godt lide at dele kontor, selv om Phine kunne være ekstremt selvoptaget og tale cirka syv gange mere om pigen, der ordnede hendes negle på Sibyllegatan, og udsalget på Net-a-Porter end om vigtige ting. Af en eller anden grund faldt hun altid ligesom ind ad døren – som Kramer i *Seinfeld* – og bare det var mindst et godt grin værd om dagen.

“Pippa”, vrælede Josephine, da hun havde lukket døren. “Jeg kan se

på dig, at der er sket noget godt. Du har smilehuller, selv om du ikke smiler. Var det dem, der lige ringede?”

Emelie nikkede. For fem minutter siden havde de endelig ringet fra Advokatsamfundets kontor og meddelt, at hun var blevet optaget som medlem af Sveriges Advokatsamfund.

Nu havde hun titlen: rejsen var forbi.

“Tillykke, Pippa. Du er advokat. Det må vi fejre med et glas Bollinger til middagen.”

Josephine kaldte hende altid Pippa, eftersom hun mente, at Emelie lignede Pippa Middleton ekstremt meget.

“Du ved jo, hvad min yndlingsforfatter plejer at sige: ‘Lykke mangedobles, når man deler den.’”

“Sikke noget banalt vås, hvem har sagt det?”

“Det er ikke noget banalt vås, det er verdens mest indsigtfulde mand. Paulo Coelho.” Phine blinkede. Så begyndte hun at fortælle om alle de bøger, hun havde læst af ham, og hvordan de havde forandret hendes liv. Hun havde fundet sig selv, hun kunne finde glæde selv i tider med modgang, hun var blevet meget mere bevidst om sit åndelige jeg og kunne slippe sin materialistiske livsstil.

Emelie pegede på de tre håndtasker, som hang på knagen bag ved Josephine – Céline, Chanel, Givenchy. “Hvad så med dem der?”

Phine strøg med hånden hen over læderet på Célinetasken, det så ud, som om hun kærtegnede den ømt. “Det regnes ikke for materialistisk,” sagde hun. “En kvinde skal jo have noget at bære sine ting i.”

Klokken halv otte: på vej til Riche tændte Emelie en cigaret. Derinde sad Josephine og nogle andre piger fra Leijons over deres moules frites og ventede på at skåle med hende.

Hun stoppede op. Tøvede. Måske havde hun ikke tid til det her. Hun arbejdede som en gal. Udstykningen af Husgren AB – hvor de gevinstgivende dele skulle sælges til et kinesisk industrikonglomerat og de tabstyngegede dele overtages af en af EQT’s opportunity-fonde – havde betydet fjortentimersforhandlinger med kineserne tre uger i træk. Salget af Airborne Logistics til en amerikansk industriel kæmpeopkøber betød attentimersvagter i DD-rummet uden pause, selv om søndagen. Emelie ledede de andre advokatfuldmægtige – luften i rummet var så tung, at hun delte Panodiler ud til teamet hver aften.

Hendes telefon ringede. Skjult nummer.

Hun svarede med sit fornavn.

“Hej, kommissær Johan Kullman her. Er det advokat Emelie Jansson?”

Advokat Emelie Jansson, det lød godt. Samtidig undrede hun sig over, hvorfor en politikommissær ringede til hende.

“Ja. Hvad drejer det sig om?”

“Jeg ringer fra sjette afdeling på Kronoberg Arrest, vi har en mistænkt her, som har bedt om at få dig som sin forsvarer.”

“Hvad sagde du? Er der en anholdt mistænkt person, der beder om at få mig som sin forsvarer?”

“Skal jeg stove det for dig: J.A.”

“På det her tidspunkt?”

“Han har ret til at få en advokat. Og vi har opfattet det sådan, at han har bedt om at få dig. Så er det vores pligt at tjekke, om du vil påtage dig sagen.”

“Men jeg beskæftiger mig ikke med straffesager.”

“Det ved jeg ikke noget om. Det eneste jeg ved er, at mistænkte har bedt om at få dig.”

“Hvad er han mistænkt for?”

“Drab. Han er mistænkt for drab på en mand ude på Värmdö i går nat.”

“Og hvorfor beder han om at få mig?”

“Det er lidt svært at svare på, er jeg bange for. Han er nemlig mere eller mindre bevidstløs, han har været ude for et trafikuheld.”

Emelie tog et sidste hiv af cigaretten.

Hun var henne ved indgangen til restauranten nu.

De så ud til at have det hyggeligt derinde.